

Jan ter Laan. Ascendant vissen of waterman?

<https://www.wiewaswie.nl/nl/detail/18850377>

Laan, Jan ter 12 december 1872 12h00 (noon) Slochteren

Slochteren (53°12'NB, 6°47'OL)

Klokketijd: 12 december 1872 12h00m00s

GMT : 12 december 1872 11h33m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2405139.98125; Sterretijd: 17h26m01s

zon: 20°49' boo in 9

maa: 22°44' sti in 2

mer: 29°53' boo in 10

ven: 27°54' ste in 11

mar: 9°34' wee in 7

jup: 1°26' maa in 6

sat: 19°54' ste in 11

ura: 5°26' lee in 6

nep: 23°39' ram in 1

plu: 19°17' sti in 2

kno: 3°28' twe in 2

che: 10°30' ram in 1

lil: 13°34' lee in 6

(ware maansknoop)

Huizen (Placidus):

Ascendant : 8°30' vis

Midhemel : 22°11' boo

<https://socialhistory.org/bwsa/biografie/laan-j>

Jan ter Laan, SDAP-voorman in Zuid-Holland en bestuurder ambtenarenbonden

Geboren: 12 december 1872, Slochteren

Gestorven: 9 augustus 1956, Rotterdam

Jan ter Laan (24/6)

SDAP-voorman in Zuid-Holland en bestuurder ambtenarenbonden, is geboren te Slochteren op 12 december 1872 en overleden te Rotterdam op 9 augustus 1956. Hij was de zoon van Remko ter Laan, dagloner, later landbouwer, en Metje Buurman, landbouwerse. Op 12 juni 1901 trad hij in het huwelijk met Hendrika te Niet, met wie hij vier dochters kreeg.

De ouders van Ter Laan hadden een kleine boerderij. Het gezin leefde in behoeftige omstandigheden. Het schoolgeld voor Jans zestien maanden oudere broer Klaas, die de Hoogere Burger School te Sappemeer bezocht, kon met moeite opgebracht worden. Na de lagere school ging Jan zijn ouders helpen bij het werk op het land. Op zijn vijftiende verliet hij het huis om elders als boerenknecht aan de slag te gaan. Tot zijn 21-ste bleef hij in de landbouw werken. Daarna begon een nieuwe periode in zijn leven. Hij verhuisde naar Arnhem, waar zijn broer Klaas als onderwijzer aan een school voor MULO was verbonden. Jan was zeer leergierig. Zijn broer gaf hem in de avonduren les en hij slaagde voor 'commies der belastingen' en kreeg een post te Stevensweerd in Limburg. In 1899 werd hij overgeplaatst naar Gelderland, waar hij achtereenvolgens in Putten, Doetinchem, Groenlo en Nijmegen werkte en in 1901 trouwde met een dochter van de Arnhemse socialist J.H. te Niet. In 1900 werd hij lid van de SDAP. Het jaar daarop nam hij deel aan de verkiezingsstrijd in het district Lochem. Mede dankzij zijn optreden verwierf W.P.G. Helsdingen een zetel in de Tweede Kamer. In 1903 kwam hij in Nijmegen in het afdelingsbestuur van de SDAP terecht. Twee jaar later zette hij zich bij de verkiezingsstrijd in voor de Kamerkandidatuur van A.H. Gerhard.

In 1906 werd Ter Laan overgeplaatst naar Rotterdam. Na zijn omzwervingen van de voorgaande jaren bleef Rotterdam de woonplaats voor de rest van zijn leven. In zijn nieuwe werkomgeving bij de scheepvaartdienst agiteerde hij meteen tegen de lange werktijden van zestien á zeventien uur daags. In het politieke leven trad hij al snel op de voorgrond in de Maasstad. In 1907 volgde hij A.W. Heijkoop op als secretaris van de afdeling Rotterdam V van de SDAP, die de oude stad en geheel Feijenoord omvatte. De partij had nog onvoldoende invloed om Ter Laan bij diens eerste kandidaatstelling voor gemeenteraad, Provinciale Staten en Tweede Kamer gekozen te krijgen. Enkele jaren later lukte dat wel. In 1913 werd hij lid van de gemeenteraad en behoorde hij tot de achttien SDAP-ers die in de Tweede Kamer kwamen. In 1915 werden deze vertegenwoordigende functies nog uitgebreid met het lidmaatschap van Provinciale Staten van Zuid-Holland. Afgezien van twee ambtsperioden in de Provinciale Staten en de Tweede Kamer - kort onderbroken door een niet erg geslaagd wethouderschap - zou hij de komende 25 jaar deel uitmaken van deze vertegenwoordigende lichamen. Gedurende een aantal jaren was hij fractievoorzitter van de SDAP in zowel gemeenteraad als Provinciale Staten. In Rotterdam werd hij wel 'de burgemeester van de linker Maasoever' genoemd. Bij zijn intrede in de Tweede Kamer schaarde hij zich aan de zijde van zijn broer Klaas, die al elf jaar parlementaire ervaring had. Klaas, die mede door Jans hulp had kunnen studeren, beschouwde het als een ereschuld zijn broer bij diens verdere vorming te helpen. Een parlementair redacteur typeerde het tweetal als de 'firma Ter Laan, in degelijkheid en onkreukbaarheid, in eerlijke toewijding en werkkraft staan ze gelijk. Dat mag en moet ook de politieke tegenstander constateren'. Een fractiegenoot oordeelde: 'Kornelis [= Klaas] ter Laan is allesbehalve een goed redenaar, doch bij Jan vergeleken is Kornelis een karakterkomek.'

Ter Laan speelde tevens een vooraanstaande rol in de ambtenarenvakbeweging. In 1912 werd hij voorzitter van de Vereeniging van Kommiezen bij 's Rijks Belastingen. In de Vereeniging stonden vier grote vraagstukken centraal: de rechtspositie, het salaris, de pensionering van ambtenaren en de democratisering van het staatsbestuur. De regering werd gedwongen staatscommissies in het leven te roepen ter bestudering van de drie eerste onderwerpen. De 'commiezenbond' heeft invloed op die beslissing gehad. Onder Ter Laans leiding sloot de bond zich in 1917 bij zijn 25-jarig bestaan bij het NVV aan. Ter Laan had een groot aandeel in het tot stand brengen van de fusie tussen zijn bond, de Algemeene Nederlandsche Ambtenaarsbond (ANAB) en de Algemeene Bond van Nederlandsch PTT-personeel. Van 1919 tot 1929 was hij vice-voorzitter van de Centrale Nederlandsche Ambtenaarsbond. F.S. Noordhoff van de ANAB werd voorzitter van deze NVVbond van witte boorden-ambtenaren. In de Tweede Kamer heeft Ter Laan met verve de ambtenaarszaken behartigd. Als financieel specialist nam hij onder meer de belastingkwesties voor zijn rekening. Op zijn aandringen kwam in 1917 de staatscommissie onder voorzitterschap van H.C. Dresselhuijs ter regeling van de rechtspositie van ambtenaren tot stand. Als lid van deze commissie heeft Ter Laan zich in en buiten de Tweede Kamer meer dan wie ook ingezet voor een betere status van de ambtenaren. In oktober 1929 aanvaardde de Tweede Kamer de Ambtenarenwet. Meer dan dertig keer had Ter Laan hierover in de Kamer gesproken. De aanvaarding van deze wet - al was deze niet helemaal naar zijn wens - was een belangrijk succes in zijn leven als volksvertegenwoordiger. De Algemeene Centrale van Overheidspersoneel gaf in januari 1930 de brochure De Ambtenarenwet uit, waarin Ter Laan gedocumenteerd de hoofdpunten uit de geschiedenis, voorbereiding en inhoud van de Ambtenarenwet uiteenzette.

In 1929 volgde Ter Laan A.W. Heijkoop op als wethouder in Rotterdam. Met de aanvaarding van dit ambt eindigden voor hem 34 jaar bestuurlijke werkzaamheden binnen de vakbeweging. Het politiek-bestuurlijke werk lag hem echter minder goed dan het vertegenwoordigende. In 1931 nam J. Brautigam het wethouderschap van hem over. In september 1939 verliet Ter Laan de gemeenteraad. In de jaren dertig waarschuwde hij tegen conservatieve krachten en het opkomende fascisme. Na zijn pensionering bleef hij de landspolitiek volgen. Na de oorlog was hij een trouw bezoeker van vergaderingen van de Partij van de Arbeid. Kort voor zijn overlijden kwam hij langs op het hoofdkantoor van de Algemene Bond van Ambtenaren in Den Haag om de voorzittershamer van de Vereeniging van Kommiezen aan te bieden. Ter Laan was een organisatieman, veelzijdig op politiek terrein en aardig en hulpvaardig in de omgang, die met grote inzet en ter zake het woord voerde en door zijn toewijding en deskundigheid gezag afdwong.

politicus e9w1 bp6

Plac 2010 yields 9w1 on 5w4 day

4,371	0,002	0,003	2,458	7,377	0,102	0,005	0,303	1,599
0,218	0,000	0,000	0,058	0,076	0,000	0,001	0,001	0,001
0,338	0,519	1,750	0,050	0,068	4,663	1,724	0,192	1,070
1,475	0,001	0,005	0,123	0,503	0,478	0,008	0,058	1,711

Plac 2012 yields 4 on 4w5 day

0,030 0,000 0,000 7,901 2,300 0,000 0,000 0,000 1,828
0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000
0,060 0,009 0,903 0,526 0,197 2,137 0,106 0,001 0,201
0,002 0,000 0,000 4,152 0,454 0,000 0,000 0,000 0,367

Klokketijd: 12 december 1872 11h40m00s

GMT : 12 december 1872 11h13m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2405139.96736; Sterretijd: 17h05m58s

zon: 20°48' boo in 10

ven: 27°53' ste in 12

jup: 1°26' maa in 7

kno: 3°28' twe in 3

(ware maansknoop)

Huizen (Placidus):

Ascendant : 27°00' wat

Midhemel : 17°34' boo

Plac 2010 yields 1w9 on 5w4 day

4,371 0,002 0,003 2,458 7,377 0,102 0,005 0,303 1,599
0,218 0,000 0,000 0,058 0,076 0,000 0,001 0,001 0,001
2,474 0,230 0,845 0,113 0,211 1,358 0,536 0,225 2,799
10,811 0,001 0,003 0,277 1,559 0,139 0,002 0,068 4,476

Plac 2012 yields 4 on 4w5 day

0,030 0,000 0,000 7,901 2,300 0,000 0,000 0,000 1,828
0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000
0,501 0,002 1,042 0,556 0,204 1,141 0,027 0,003 0,350
0,015 0,000 0,000 4,394 0,470 0,000 0,000 0,000 0,640

Dit is een interessant cusp-geval, omdat we hier niet alleen astrologische symboliek hebben, maar ook een uitzonderlijk rijke biografie waarmee we de twee scenario's kunnen toetsen.

- **Eerst de biografie**

Wat valt objectief op?

1. Afkomstig uit een arm boerengezin.

2. Zelfstudie en avondonderwijs.
3. Ambtenaar bij Belastingen.
4. Vakbondsbestuurder.
5. Parlementariër.
6. Specialist in rechtspositie, pensioenen, salarissen, belastingen.
7. Meer bestuurder en organisator dan redenaar.
8. Bekend om degelijkheid, onkreukbaarheid, toewijding en werkkraft.
9. Werd niet gezien als charismatische volksmenner.
10. Waarschuwde tegen fascisme vanuit een institutionele en democratische houding.

Dat zijn opvallend veel kenmerken van een plichtsgetrouwe organisator.

- **Scenario 1: Ascendant 8° Vissen**

Dan krijgen we:

- Neptunus in 1
- Cheiron in 1
- Jupiter in 6
- Zon in 9
- Mercurius in 10
- Saturnus/Venus in 11

Dat levert een beeld op van:

- idealisme
- sociale bewogenheid
- gevoeligheid
- visionair socialisme
- humanitaire inslag

Dat past gedeeltelijk.

Maar er wringt iets.

De man wordt nergens beschreven als visionair, inspirator of dromer.

Zijn hele reputatie rust op:

- administratie
- wetgeving
- ambtenarenzaken
- organisatie
- vakbondswerk
- degelijkheid

Dat is niet het eerste beeld dat ik krijg bij een sterke Vissen-ascendant met Neptunus in het eerste huis.

- **Scenario 2: Ascendant 27° Waterman**

Dan verschuift:

- Venus naar 12
- Jupiter naar 7
- MC naar 17° Boogschutter

en vooral:

- Ascendant wordt Waterman.

Dan ontstaat een veel herkenbaarder profiel:

Waterman:

- collectieven
- organisaties
- verenigingen
- hervormingen
- democratisering
- vakbonden
- maatschappelijke structuren

precies zijn levenswerk.

Bovendien:

Jupiter in 7

zien we vaak bij:

- onderhandelaars
- vertegenwoordigers
- belangenbehartigers

wat hij letterlijk was.

- **Thomas Ring**

Volgens Ring kijk je niet alleen naar eigenschappen maar naar levensrichting.

Wat was de centrale taak van Ter Laan?

Niet:

- kunstenaar
- profeet
- mysticus
- visionair

maar:

- organisatie van collectieve belangen.

Dat klinkt eerder Waterman dan Vissen.

Ring beschreef Waterman als iemand die zichzelf verwezenlijkt via grotere sociale structuren en hervormingsprocessen.

Dat sluit opvallend goed aan bij:

- SDAP
 - NVV
 - ambtenarenbond
 - Ambtenarenwet
 - democratisering van staatsbestuur
-

- **Uw Enneagramgegevens**

Daar wordt het nog interessanter.

- **Vissen-ascendant**

2010:

9w1

Dat is eigenlijk niet gek.

Een rustige, plichtsgetrouwe bestuurder kan makkelijk als 9w1 verschijnen.

Maar:

2012 geeft vervolgens een uitgesproken Vier.

Dat voelt biografisch zwak.

Ik zie weinig:

- individualisme
- artistieke expressie
- romantische melancholie
- uitzonderingsgevoel

in deze levensbeschrijving.

- **Waterman-ascendant**

2010:

1w9

Dat vind ik biografisch verrassend sterk.

Waarom?

De beschrijvingen:

degelijkheid

onkreukbaarheid

toewijding

deskundigheid

gezag afdwingen

roepen onmiddellijk 1-energie op.

Niet de moralistische dogmaticus, maar de plichtsgetrouwe hervormer.

Een 1w9-profiel past vaak uitstekend bij:

- ambtenaren
- bestuurders
- vakbondsmensen
- parlementaire specialisten

die jarenlang aan wetgeving werken.

- **Historische context**

U hebt vaker opgemerkt dat attachmenttypen in deze generatie relatief schaars zijn en dat de 4-5-as veel sterker vertegenwoordigd was.

Dat maakt mij voorzichtig met een moderne typering als "klassieke 9".

Als ik puur naar de biografie kijk zie ik eerder:

- plichtsbesef
- structuur
- hervormingsdrang
- collectieve verantwoordelijkheid

dan de typische harmoniezoekende 9.

- **Mijn voorlopige oordeel**

Op uitsluitend biografische gronden:

Ascendant Waterman (27°) vind ik waarschijnlijker dan Ascendant Vissen (8°).

Niet omdat hij een excentrieke Waterman zou zijn, maar omdat zijn levenswerk vrijwel volledig draaide om:

- collectieve organisatie,
- democratische hervorming,
- vakbondswerk,
- ambtenarenrecht,
- institutionele verbetering.

Dat zijn klassieke Waterman-thema's.

Bovendien vind ik uw 2010-uitkomst van **1w9 bij Waterman** biografisch overtuigender dan de 9w1-uitkomst bij Vissen.

Als ik alleen de geciteerde biografie zou krijgen, zonder horoscoop en zonder Enneagramscores, dan zou ik eerder een late Waterman-ascendant verwachten dan een duidelijke Vissen-ascendant. Dat betekent niet dat de geboortetijd van 12:00 onjuist is, maar wel dat dit een geval is waarin de biografie opmerkelijk goed aansluit bij de cuspzone vlak vóór de overgang naar Vissen.